

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 25:42
Diariennr: SKR2025/02837
Handläggare: Joanna Hägg
Ämnesord: Arbetsgivarfrågor; Arbetsmarknad;
Digitalisering; Ekonomi; Ekonomiskt bistånd; Hälso-
och sjukvård; Integration; Kultur och fritid;
Samhällsplanering; Skola; Social omsorg.
Avdelning: Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Sektionen för ekonomisk analys
Datum: 2025-09-24
Mottagare: Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Ekonomi/finans/budget/redovisning
Personalfrågor
Hälso- och sjukvård
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd
Rubrik: Budgetpropositionen för 2026 samt
Höständringsbudget för 2025
Ersätter: Ers. nummer
Bilagor: Bilagor

Sammanfattning

Cirkuläret innehåller en sammanfattning av de förslag i Budgetpropositionen för 2026 och Höständringsbudget för 2025 som berör kommuner och regioner för perioden 2026 till 2028.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Aktuell Ekonomi 25:42

Avdelningen för ekonomi och styrning
Joanna Hägg

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Ekonomi/finans/budget/redovisning
Personalfrågor
Hälso- och sjukvård
Social omsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Budgetpropositionen för 2026 samt Höständringsbudget för 2025

Den 22 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2026 (2025/26:1) och Höständringsbudget för 2025 (2025/26:2). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna och regionerna 2026–2028. *Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) egna kommentarer skrivs i kursiv stil.*

Sammanfattning:

- Inga tillskott till de generella statsbidragen föreslås för 2026. Sektorsbidraget inom hälso- och sjukvården upphör som aviserat.
- Flera reformer inom skolan föreslås men SKR bedömer att det finns förslag som är underfinansierade.
- Regeringen avser att under 2026 lämna förslag om ändringar i utjämningsystemet, bl.a. avseende uppdateringar av kompensation för gles bebyggelsestruktur och svagt befolkningsunderlag.

Flera nya reformer aviseras och belopp låses upp i denna budgetproposition utan att det finns färdiga lagförslag att bedöma.

Huvuddelen av budgetpropositionens förslag till nya eller ändrade statsbidrag till kommuner och regioner som avser specifika verksamhetsområden saknar information om vilken summa som kan bli aktuell för den enskilda kommunen och regionen liksom om övriga villkor och restriktioner som bland annat påverkar hur bidrag ska redovisas. De förutsätter ytterligare information från regeringen.

Innehåll

Aktuell Ekonomi 25:42.....	1
Budgetpropositionen för 2026 samt Höständringsbudget för 2025.....	1
Innehåll	2
Ekonomi.....	3
Kommunalekonomisk utjämning.....	6
Övergripande	15
Hälso- och sjukvård	16
Barn och utbildning	22
Gymnasieskola, yrkesutbildning och vuxenutbildning.....	26
Arbetsmarknad.....	26
Ekonomiskt bistånd.....	27
Mottagande av asylsökande och nyanlända	28
Äldreomsorg	30
Funktionshinderomsorg	30
Socialtjänst.....	31
Jämställdhet	33
Kultur och fritid	34
Digitalisering	35
Civilt försvar, beredskap.....	37
Miljö, klimat och energi.....	39
Infrastruktur	40
Livsmedel.....	41

Ekonomi

Samhällsekonomiska prognoser och antaganden

Detta avsnitt summerar den makroekonomiska utveckling som ligger till grund för propositionens beräkningar, se kapitel 4 *Den makroekonomiska utvecklingen* samt kapitel 9 *Den offentliga sektorns finanser*.

Propositionens tabeller beskriver perioden 2024–2028 medan propositionstexten har tyngdpunkten i utvecklingen 2025 och 2026.

Sammanfattning

Regeringens bedömning är att Sverige befinner sig i en utdragen lågkonjunktur men att konjunkturen kommer att återhämtas framöver, främst till följd av att hushållen ökar sin konsumtion. Stigande reallöner, lägre räntekostnader och utökad finanspolitik bidrar till detta. Trots det bedöms lågkonjunkturen kvarstå under 2026 och ekonomin når konjunkturrell balans först år 2027, vilket indikeras av att BNP-gapet då når noll (se tabell 1).

Regeringens prognos präglas av stor osäkerhet, främst kopplad till utvecklingen i den globala efterfrågan och hushållens konsumtion. Ökade handelstullar har under 2025 inneburit sämre villkor för världshandeln och bidragit till en mycket stor osäkerhet kring världsekonomins utveckling. Detta har dämpat utsikterna för Sveriges export, som är viktig för landets tillväxt. Därför bedömer regeringen att det är viktigt att hushållens konsumtion tar fart och blir motorn för den svenska tillväxten.

Arbetslösheten är för närvarande förhöjd. Efterfrågan på arbetskraft väntas dock öka under 2026 i spåren av konjunkturåterhämtningen, vilket kommer att bidra till stigande sysselsättning och en minskning av arbetslösheten.

Regeringen bedömer att inflationen i år ligger på en tillfälligt hög nivå och det beror i huvudsak på höjda hyror och livsmedelspriser ihop med tekniska faktorer kopplade till beräkningen av inflationen. Dessa effekter bedöms försvinna 2026. Nästa år dämpas inflationen tillfälligt till följd av införandet av aviserade skattesänkningar på konsumtion. Bortsett skatteeffekter bedömer regeringen att inflationen ligger nära Riksbankens inflationsmål. Regeringen bedömer därför att Riksbanken avslutar sin serie av räntesänkningar under hösten 2025.

Svag svensk ekonomi tynger de offentliga finanserna både i år och nästa år till följd av svag tillväxt av skatteintäkter och förhöjda offentliga utgifter. Regeringen bedömer att den offentliga sektorns bruttoskuld ökar under hela prognosperioden, vilket i huvudsak beror på de förslag och aviseringar som följer med budgetpropositionen för 2026. Det avser dels finansiering av aviserade reformer men därutöver tillkommer även avisering av utökad utbyggnad av Sveriges militära försvar och en utökning av den så kallade Ukrainaramen, som avser finansiellt stöd till Ukraina.

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens beräkningar

Procentuell förändring om inte annat anges, värden enligt "2025 års ekonomiska vårproposition" inom parantes (publicerad 15 april 2025)

År	2024	2025	2026	2027	2028
BNP ¹	0,1 (0,0)	0,9 (0,7)	2,8 (2,8)	2,9 (3,0)	2,2 (2,2)
BNP	1,0 (1,0)	0,9 (2,1)	3,1 (2,8)	2,6 (2,4)	1,3 (1,4)
Potentiell BNP	1,5 (1,7)	1,5 (1,7)	1,5 (1,7)	1,5 (1,7)	1,5 (1,7)
BNP-gap ²	-1,9 (-2,0)	-2,2 (-1,3)	-0,9 (-0,5)	-0,1 (0,0)	0,0 (0,0)
Arbetslöshet, 15-74 år	8,4 (8,4)	8,7 (8,6)	8,3 (8,2)	7,8 (7,8)	7,6 (7,6)
Arbetskraft, 15-74 år	0,2 (0,2)	0,7 (0,4)	0,3 (0,6)	0,5 (0,7)	0,3 (0,4)
Sysselsättning, 15-74 år	-0,5 (-0,5)	0,4 (0,2)	0,8 (1,1)	1,0 (1,1)	0,5 (0,6)
Arbetade timmar ¹	-0,3 (-0,3)	0,1 (0,6)	1,2 (1,2)	1,0 (1,1)	0,5 (0,5)
Timlön enligt KL ³	4,1 (4,1)	3,6 (3,6)	3,6 (3,6)	3,5 (3,6)	3,5 (3,6)
KPI, årsgenomsnitt	2,8 (2,8)	0,7 (0,7)	0,6 (1,8)	2,0 (1,9)	2,7 (2,1)
KPIF, årsgenomsnitt	1,9 (1,9)	2,7 (2,5)	1,3 (1,9)	1,9 (2,0)	2,6 (2,0)
Styrränta ⁴	3,62 (3,62)	2,11 (2,28)	1,75 (2,25)	1,75 (2,02)	1,75 (2,00)
Prisbasbelopp, tusen kronor	57,3 (57,3)	58,8 (58,8)	59,2 (59,0)	59,3 (60,1)	60,6 (61,2)
Finansiellt sparande, procent av BNP	-1,5 (-1,5)	-1,4 (-1,3)	-2,4 (-0,6)	-1,8 (0,2)	-0,6 (0,4)
Strukturellt sparande, procent av potentiell BNP	-0,5 (-0,3)	-0,4 (-0,7)	-1,8 (-0,3)	-1,6 (0,3)	-0,6 (0,4)
Konsoliderad bruttoskuld ⁵	33,9 (33,6)	35,1 (34,3)	35,8 (33,4)	36,8 (32,4)	36,5 (31,0)

¹Kalenderkorrigerat. ²Procent av potentiell BNP. ³Nominell löneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken (KL). ⁴Procent, årsgenomsnitt. ⁵Procent av bruttoskuld.

Källor: Budgetpropositionen för 2026 (Prop. (2025/26:1) samt 2025 års ekonomiska vårproposition (Prop. 2024/25:100).

Revideringar av regeringens prognos

Sedan 2025 års ekonomiska vårproposition har flera prognosrevideringar gjorts till följd av nya statistikutfall och en översyn av nationalräkenskaperna.

BNP-tillväxten för 2025 har justerats ned på grund av ett svagt utfall under första kvartalet samt geopolitiska faktorer. BNP-tillväxten för 2026 har reviderats upp något med hänsyn till föreslagna reformer.

Statistiska centralbyrån har gjort en översyn och reviderat ned BNP-nivån från och med 2015, främst till följd av lägre skattningar av nettoexport och produktivitet. Potentiell BNP har därmed också reviderats ned.

Sysselsättning och arbetskraftsdeltagande har utvecklats starkare än väntat, men arbetslösheten väntas öka något 2025–2026 på grund av en fördröjd konjunkturåterhämtning.

KPIF-inflationen 2025 har justerats upp, medan styrräntan för 2025–2026 har reviderats ned. KPI-prognosen för 2026 har sänkts, bland annat till följd

av tillfälligt lägre moms på livsmedel aviserad i Budgetpropositionen för 2026.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Marcus Ershammar tfn 08-452 77 60 och Adrian Ekström tfn 08-452 73 58, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Skatteunderlagsprognosen i regeringens budgetproposition för 2026 visar en ökning med totalt 22,5 procent under perioden 2024–2028. Det är marginellt högre skatteunderlagstillväxt än SKR:s bedömning från augusti (cirkulär 25:32). En orsak är att prognoserna för lönesummans utveckling skiljer sig åt, där regeringen förutsätter en något starkare ökning 2024–2026, följt av en svagare ökning 2027–2028. Skillnaderna förklaras av sysselsättning snarare än timlöneutveckling. Regeringen ser framför sig en snabbare återhämtning på arbetsmarknaden, vilket avspeglas i en större ökning av antalet arbetade timmar 2025–2026, men svagare ökning av arbetade timmar 2027–2028 jämfört med SKR:s prognos. Vidare räknar regeringen med en starkare skatteunderlagstillväxt 2027 än SKR, trots att regeringens prognos för lönesumman är svagare. Det betyder att skillnaderna ligger på posten ”övrigt”, vid sidan av lönesumman.

Tabell 2. Aktuella skatteunderlagsprognoser från regeringen och SKR

Procentuell förändring

Prognos	2024	2025	2026	2027	2028
SKR, augusti	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
Regeringen	3,4	3,9	4,5	5,1	3,8
SKR, augusti ack	3,4	7,4	11,9	17,0	22,1
Regeringen, ack	3,4	7,4	12,3	18,0	22,5

Källor: Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner.

Sedan vårpropositionen 2025 har regeringen reviderat ned skatteunderlagstillväxten ackumulerat med 1,2 procentenheter fram till 2028. De största prognosrevideringarna gäller 2025–2026. För innevarande år har antalet arbetade timmar reviderats ned med 0,5 procentenheter, medan svagare ökningstakt 2025–2028 antas för såväl timlön som lönesumma.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Patrik Jonasson, tfn 08-452 73 62, och Adrian Ekström, tfn 08-452 73 58, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, kommuner

I regeringens budgetproposition utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner återfinns tabell 2:9 på sid 24-27, där förändringar i anslaget för kommunalekonomisk utjämning jämförs med anvisat belopp i BP 2025 för samtliga år.

Nedanstående tabeller utgår, liksom tidigare års cirkulär om budgetpropositionen, från föreslagna ramar i BP 2025 för respektive år. I tabellerna redovisas endast förändringar som gjorts i BP 2026 jämfört med i de tidigare aviserade anslagsramarna.

I samband med vår skatteunderlagsprognos den 3 oktober kommer uppdateringsfiler till modellen Skatter och bidrag och prognosunderlag att finnas tillgängliga. Vi kommer också att uppdatera våra specifikationer över vissa statsbidrag så snart som möjligt.

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

År	2025	2026	2027	2028
Totalt enligt BP 2025 cirkulär 24:40	118 725	119 418	117 559	117 559
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Medicinskt ansvarig för rehab (utg.omr 9 avsnitt 3.5)		161	323	323
Språkkrav i äldreomsorgen (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		90	165	150
Genomförande av NIS2-direktivet (utg.omr 6 avsnitt 5.5.3)		200	200	200
Avskaffande av nationella prov i lägstadiet (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)				-8,5
Obligatoriska hyresgarantier till barnfamiljer (utg.omr 18 avsnitt 3.7.2)		34,5	34,5	34,5
Genomförande av CER-direktiven** (utg.omr 6 avsnitt 5.5.1)		60	60	60
Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndigheten (utg.omr 25 avsnitt 2.7.3)		15	15	15
Förbättrad kontroll av privata utförare (utg.omr 25 avsnitt 2.7.4)		2,5	2,5	2,5
Nytt betygssystem (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)				-36,80
Utökad anmälningsskyldighet för kommuner till IVO (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		4	3	3
Aktivitetskrav (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		1 141	2 282	2 282
Kartläggningsmaterial för svenska som andraspråk (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)			7,5	15
Obligatoriskt standardiserade tester (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)				9,5
Frihetsberövande påföljder för unga (utg.omr 4 avsnitt 3.8.1)		0,3	1,1	1,1
Skärpta villkor för friskolor (utg.omr 16 avsnitt 3.5.5)		26,5	62	71
Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas (utg.omr 9 avsnitt 6.5)			469,6	469,6
Statistikinsamling för resultatutveckling i skolan			2,1	2,1
Utökad insyn i enskilda huvudmän (utg.omr 16 avsnitt 3.5.5)		19	2	2

Stärkt trygghet och studiero i skolan (utg.omr 16 avsnitt 3.5.3)	120,4	118,1	118,1
Drivkrafter för biståndsmottagare (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		-169,5	-242
Reglering av lärares undervisningstid (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)		1 283	2 565
Suicidprevention (utg.omr 9 avsnitt 4.5)		0,5	0,5
Civilt försvar lagerhållning kommuner (utg.omr 9 avsnitt 3.5)		13	13
Mobilförbud i skolan (utg.omr 16 avsnitt 3.5.3)	95	100	100
Stödundervisning (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)			569
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar			
Ämnesbetyg - implementering		-25	-25
Digitala och centralt rättade prov			-44
Skattelättnader cykelförmån	28	28	28
Stärkta skolbibliotek	1		
Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll	3	3	3
En effektivare kontaktförbudslagstiftning	1	1	1
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		-1	32
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare			-10
Frihetsberövande påföljder för unga	-1		
Tioårig grundskola			194
Skolor mot brott	68	68	68
Justeringspost	-28	-1	-1
Övriga ekonomiska regleringar			
Skatteavtalet Sverige Danmark	44,5	44,5	44,5
Sänkt skatt på arbetsinkomst	2 486	2 486	2 486
Skattefrihet för förmån av laddel	45	83	83
Ytterligare höjning av avdrag vid resor	-396	-396	-396
Enklare skatteregler fåmansföretag	690	690	690
Medel till RKA	-1,05		
Totalt enligt detta cirkulär	118 725	124 327	125 513
		127 430	

Källa: Budgetpropositionen för 2026.

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

År	2025	2026	2027	2028
Totalt enligt BP 2025 cirkulär 24:40	11 214	11 253	11 099	11 084
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Medicinskt ansvarig för rehab (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		15	30	30
Språkkrav i äldreomsorgen (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		8	16	14
Genomförande av NIS2* (utg.omr 6 avsnitt 5.5.3)		19	19	19
Avskaffande av nationella prov i lågstadiet (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)		0	0	-1
Obligatoriska hyresgarantier till barnfamiljer (utg.omr 18 avsnitt 3.7.2)		3	3	3
Genomförande av CER-direktiven** (utg.omr 6 avsnitt 5.5.1)		6	6	6
Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndigheten (utg.omr 25 avsnitt 2.7.3)		1	1	1
Förbättrad kontroll av privata utförare (utg.omr 25 avsnitt 2.7.4)		0	0	0

Nytt betygssystem (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)	0	0	-3
Utökad anmälningsskyldighet för kommuner till IVO (utg.omr 9 avsnitt 6.5)	0	0	0
Aktivitetskrav (utg.omr 9 avsnitt 6.5)	108	215	215
Kartläggningsmaterial för svenska som andraspråk (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)	0	1	1
Obligatoriskt standardiserade tester (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)	0	0	1
Frihetsberövande påföljder för unga (utg.omr 4 avsnitt 3.8.1)	0	0	0
Skärpta villkor för friskolor (utg.omr 16 avsnitt 3.5.5)	2	6	7
Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas (utg.omr 9 avsnitt 6.5)	0	44	44
Statistikinsamling för resultatutveckling	0	0	0
Utökad insyn i enskilda huvudmän (utg.omr 16 avsnitt 3.5.5)	2	0	0
Stärkt trygghet och studiero i skolan (utg.omr 16 avsnitt 3.5.3)	11	11	11
Drivkrafter för biståndsmottagare (utg.omr 9 avsnitt 6.5)	0	-16	-23
Reglering av lärares undervisningstid (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)	0	121	242
Suicidprevention (utg.omr 9 avsnitt 4.5)	0	0	0
Civilt försvar lagerhållning kommuner (utg.omr 9 avsnitt 3.5)	0	1	1
Mobilförbud i skolan (utg.omr 16 avsnitt 3.5.3)	9	9	9
Stödundervisning (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)	0	0	54
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar			
Ämnesbetyg - implementering	0	-2	-2
Digitala och centralt rättade prov	0	0	-4
Skattelättnader cykelförmån	3	3	3
Stärkta skolbibliotek	0	0	0
Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll	0	0	0
En effektivare kontaktförbudslagstiftning	0	0	0
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt	0	0	3
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare	0	0	-1
Frihetsberövande påföljder för unga	0	0	0
Tioårig grundskola	0	0	18
Skolor mot brott	6	6	6
Justeringspost	-3	0	0
Övriga ekonomiska regleringar			
Skatteavtalet Sverige Danmark	4	4	4
Sänkt skatt på arbetsinkomst	234	235	234
Skattefrihet för förmån av laddel	4	8	8
Ytterligare höjning av avdrag vid resor	-37	-37	-37
Enklare skatteregler	65	65	65
Medel till RKA	0	0	0
Totalt enligt detta cirkulär	11 214	11 716	11 850 12 014

Källa: Budgetpropositionen för 2026.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 2026

Regeringen har inga beskrivningar av regleringarna enligt finansieringsprincipen eller förändringar av tidigare aviserade regleringar i texten i utgiftsområde 25, utan har endast hänvisningar till texter i andra utgiftsområden. Nedan har SKR försökt beskriva poster med väsentliga belopp. Övriga tillägg kan läsas om i budgeten enligt hänvisat utgiftsområde. Flera regleringar kommenteras också under respektive verksamhetsområde.

Medicinskt ansvarig för rehab (utg.omr. 9 avsnitt 3.5)

Anslaget ökas från och med 2026 med 161 miljoner kronor och för 2027 med ytterligare 161 miljoner kronor för att finansiera medicinskt ansvarig för rehab (MAR) i kommunerna.

Språkrav i äldreomsorgen (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Regeringen avser att föreslå att ett språkrav för personal i äldreomsorgen regleras i socialtjänstlagen. För detta avsätts medel i anslaget 2026 med 90 miljoner kronor, 2027 avsätts 165 miljoner kronor och från 2028 och framåt minskas det till 150 miljoner kronor.

Genomförande av NIS2-direktivet (utg.omr. 6 avsnitt 5.5.3)

I mars presenterade regeringen Nationell strategi för cybersäkerhet 2025–2029. För att stärka den offentliga sektorns arbete med cybersäkerhet är genomförandet av NIS2-direktivet. Anslaget höjs från 2026 och framåt med 200 miljoner kronor.

Genomförande av CER-direktivet (utg.omr. 6 avsnitt 5.5.1)

CER-direktivet är ett EU-direktiv vars syfte är att stärka motståndskraften i samhällsviktig verksamhet. För att stötta kommunerna i detta arbete avsätts 60 miljoner kronor från 2026.

Kommunal anslutning till UBM (utg.omr. 25 avsnitt 2.7.3)

Regeringen avser att ansluta vissa kommunala bidragsutbetalningar till Utbetalningsmyndighetens verksamhet för att skapa en samlad kontroll för offentlig sektor som gör det möjligt att motverka fel som i dag är svåra att upptäcka. Regeringen avsätter därför 15 miljoner kronor per år från 2026.

Aktivitetskrav (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Aktivitetskravet innebär att mottagare av försörjningsstöd som har arbetsförmåga ska delta i heltidsaktiviteter för att ha rätt till försörjningsstöd. För att kommunerna ska kunna tillhandahålla aktiviteter som stärker deltagarnas förutsättningar för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden avsätts 1 141 miljoner kronor 2026 och ytterligare 1 141 miljoner kronor 2027 och framåt.

Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Regeringen lämnar förslag i En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas, om att socialnämnder ska kunna stödja barn genom insatser som riktar sig till vårdnadshavare trots brist på samtycke. För detta avsätts 470 miljoner kronor från 2027.

Stärkt trygghet och studiero i skolan (utg.omr 16 avsnitt 3.5.3)

Utredningen om stärkt trygghet och studiero i skolan har bland annat föreslagit större befogenheter för rektorer och lärare samt möjlighet att neka tillträde för elever som allvarligt hotar säkerheten och tryggheten på skolan. Inom de generella statsbidragen 2026 tillförs kommunerna 120 miljoner kronor, vilket minskas till 118 miljoner kronor 2027 och framåt.

Reglering av lärares arbetstid (utg.omr 16 avsnitt 3.5.2)

I betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26) har utredningen lämnat förslag för att minska förskollärares och lärares administrativa börda och reglera tiden för undervisningsuppdraget. Regeringen föreslår att medel tillförs för att möjliggöra genomförandet av förslagen. Regeringen avsätter 1 283 miljoner kronor 2026 och ytterligare 1 282 miljoner kronor från 2027 för förslaget om att minska förskollärares och lärares administrativa börda och reglera arbetstiden.

Mobilförbud i skolan (utg.omr. 16 avsnitt 3.5.3)

I departementspromemorian Ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9) föreslogs en mobilfri skola. Regeringen har föreslagit att det från och med hösten 2026 införs ett nationellt mobilförbud i svenska grundskolor. Kommunerna tillförs 95 miljoner kronor 2026 och 100 miljoner kronor från 2027 via de generella statsbidragen.

Stödundervisning (utg.omr. 16 avsnitt 3.5.2)

Utredningen om en förbättrad elevhälsa har i betänkandet Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44) lämnat ett antal förslag på området. Regeringen föreslår att medel tillförs för att möjliggöra ett förbättrat stöd i skolan, bl.a. införandet av stödundervisning. Kommunerna tillförs 569 miljoner kronor från 2028 i de generella statsbidragen.

Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen**Tioåring grundskola**

Riksdagen har beslutat att införa en tioårig grundskola från och med hösten 2028, som ersätter den nuvarande förskoleklassen med en ny första årskurs i grundskolan. Förslaget finns i propositionen En tioårig grundskola (Prop. 2024/25:143). Mot denna bakgrund beräknar regeringen att generella

statsbidrag ska utökas med halvårseffekt från 2028 med 194 miljoner kronor.

Skolor mot brott

I vårändringsbudget 2025 aviserades förslag till ändringar i skollagen utifrån lagrådsremissen Skolor mot brott (U2025/00854). En del av förslagen innebär utökade krav på kommunerna. Generella statsbidrag ökas från och med 2026 med 68 miljoner kronor per år.

Gemensamt skolval – ingen förändring i regeringens tabeller

I BP 2022 minskades anslaget år 2024 med 86 miljoner kronor för att ett gemensamt skolvalssystem med förändrade urvalsgrunder skulle genomföras. I BP 2023 minskades anslaget med ytterligare 86 miljoner kronor 2025 och besparingen uppgår därmed till 172 miljoner kronor. Förslagen som ingick i propositionen Ett mer likvärdigt skolval (2021/22:158) antogs dock inte av regeringen. Trots detta ligger minskningen av anslaget fortfarande kvar eftersom ingen justering görs i BP 2026.

SKR anser att detta måste regleras!

Övriga ekonomiska regleringar

Skatteavtalet mellan Sverige och Danmark

I skatteavtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2026 föreslås en ökning av anslaget med 44 miljoner kronor för kommunerna.

Sänkt skatt på arbetsinkomst

Regeringen aviserar att skatten på arbetsinkomster och pension ska sänkas, bl.a. förstärkts det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 66 år. Anslaget föreslås därför öka med 2,49 miljarder kronor för kommunerna 2026.

Skattefrihet för förmån av laddel

Regeringen aviserar i denna proposition att den tillfälliga skattefriheten för förmån av laddel på arbetsplatsen ska gälla permanent fr.o.m. 1 juli 2026. För 2026 föreslås en ökning av anslaget med 45 miljoner kronor och för 2027 ytterligare 38 miljoner kronor för kommunerna.

Ytterligare höjning av avdrag vid resor

Regeringen aviserar en ytterligare höjning av beloppsgränsen vid avdrag för resor till och från arbetet. Anslaget minskas därför med 396 miljoner kronor 2026 för kommunerna.

Enklare skatteregler

Regeringen föreslår enklare regler för beskattning av delägare i fåmansföretag. Anslaget ökas därför med 690 miljoner kronor för kommunerna.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Åsa Högberg, tfn 08-452 73 63, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, regioner

I regeringens budgetproposition utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner återfinns tabell 2:9 på sid 24-27, där förändringar i anslaget för kommunalekonomisk utjämning jämförs med anvisat belopp i BP 2025 för samtliga år.

Nedanstående tabeller utgår, liksom tidigare års cirkulär om budgetpropositionen, från föreslagna ramar i BP 2025 för respektive år. I tabellerna redovisas endast förändringar som gjorts i BP 2026 jämfört med i de tidigare aviserade anslagsramarna.

I samband med vår skatteunderlagsprognos den 3 oktober kommer uppdateringsfiler till modellen Skatter och bidrag och prognosunderlag att finnas tillgängliga. Vi kommer också att uppdatera våra specifikationer över vissa statsbidrag så snart som möjligt.

Tabell 5. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till regioner

Miljoner kronor

År	2025	2026	2027	2028
Totalt enligt BP 2025 cirkulär 24:40	48 025	48 048	46 926	46 926
Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen				
Genomförande av NIS2* (utg.omr 6 avsnitt 5.5.3)		50	50	50
Genomförande av CER-direktiven** (utg.omr 6 avsnitt 5.5.1)		15	15	15
Förbättrad kontroll av privata utförare (utg.omr 25 avsnitt 2.7.4)		0,5	0,5	0,5
Vattkoppsvaccination (utg.omr 9 avsnitt 4.5)			43	43
Drivkrafter för biståndsmottagare (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		40	80	80
Suicidprevention (utg.omr 9 avsnitt 4.5)			0,5	0,5
Civilt försvar lagerhållning regioner (utg.omr 9 avsnitt 3.5)			721	721
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Skattelättnader cykelförmån		16	16	16
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt			1	18
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare				-5
Justeringspost		-19	-22	-21
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtalet Sverige Danmark		25,1	25,1	25,1
Sänkt skatt på arbetsinkomst		1 404	1 404	1 404

Skattefrihet för förmån av laddel	25	47	47
Ytterligare höjning av avdrag vid resor	-224	-224	-224
Enklare skatteregler för fåmansföretag	390	390	390
Medel till RKA	-0,45		
Totalt enligt detta cirkulär	48 025	49 770	49 473

Källa: Budgetpropositionen för 2026.

Tabell 6. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till regioner

Kronor per invånare

År	2025	2026	2027	2028
Totalt enligt BP 2025 cirkulär 24:40	4 536	4 528	4 431	4 424
Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen				
Genomförande av NIS2* (utg.omr 6 avsnitt 5.5.3)		5	5	5
Genomförande av CER-direktiven** (utg.omr 6 avsnitt 5.5.1)		1	1	1
Förbättrad kontroll av privata utförare (utg.omr 25 avsnitt 2.7.4)		0	0	0
Vattkoppsvaccination (utg.omr 9 avsnitt 4.5)		0	4	4
Drivkrafter för biståndsmottagare (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		4	8	8
Suicidprevention (utg.omr 9 avsnitt 4.5)		0	0	0
Civilt försvar lagerhållning regioner (utg.omr 9 avsnitt 3.5)		0	68	68
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Skattelättnader cykelförmån		2	2	2
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		0	0	2
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		0	0	0
Justeringspost		-2	-2	-2
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtalet Sverige Danmark		2	2	2
Sänkt skatt på arbetsinkomst		132	133	132
Skattefrihet för förmån av laddel		2	4	4
Ytterligare höjning av avdrag vid resor		-21	-21	-21
Enklare skatteregler		37	37	37
Medel till RKA		0	0	0
Totalt enligt detta cirkulär	4 536	4 690	4 671	4 666

Källa: Budgetpropositionen för 2026.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 2026

Regeringen har inga beskrivningar av regleringarna enligt finansieringsprincipen eller förändringar av tidigare aviserade regleringar i texten i utgiftsområde 25, utan har endast hänvisningar till texter i andra utgiftsområden. Nedan beskrivs flertalet regleringar. Flera regleringar kommenteras också under respektive verksamhetsområde.

Genomförande av NIS2-direktivet (utg.omr. 6 avsnitt 5.5.3)

I mars presenterade regeringen Nationell strategi för cybersäkerhet 2025–2029. För att stärka den offentliga sektorns arbete med cybersäkerhet är

genomförandet av NIS2-direktivet. Anslaget höjs från 2026 och framåt med 50 miljoner kronor för regionerna.

Genomförande av CER-direktivet (utg.omr. 6 avsnitt 5.5.1)

CER-direktivet är ett EU-direktiv vars syfte är att stärka motståndskraften i samhällsviktig verksamhet. För att stötta regionerna i detta arbete avsätts 15 miljoner kronor från 2026.

Vattkoppsvaccin (utg.omr. 9 avsnitt 4.5)

Regeringen avsätter för 2027 och framåt 43 miljoner kronor för genomförande av vaccination mot vattkoppor.

Drivkrafter för biståndsmottagare (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Regeringen avsätter 40 miljoner kronor för 2026 för genomförandet av förslag om bidragstak för mottagare av försörjningsstöd. Från 2027 avsätts 80 miljoner kronor.

Övriga ekonomiska regleringar**Skatteavtalet mellan Sverige och Danmark**

I skatteavtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2026 föreslås en ökning av anslaget med 25 miljoner kronor för regionerna.

Sänkt skatt på arbetsinkomst

Regeringen aviserar att skatten på arbetsinkomster och pension ska sänkas, bl.a. förstärkts det förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 66 år. Anslaget föreslås därför öka med 1,4 miljarder kronor för regionerna för 2026.

Skattefrihet för förmån av laddel

Regeringen aviserar i denna proposition att den tillfälliga skattefriheten för förmån av laddel på arbetsplatsen ska gälla permanent fr.o.m. 1 juli 2026. För 2026 föreslås en ökning av anslaget med 25 miljoner kronor och för 2027 ytterligare 22 miljoner kronor för regionerna.

Ytterligare höjning av avdrag vid resor

Regeringen aviserar en ytterligare höjning av beloppsgränsen vid avdrag för resor till och från arbetet. Anslaget minskas därför med 224 miljoner kronor för 2026 för regionerna.

Enklare skatteregler

Regeringen föreslår enklare regler för beskattning av delägare i fåmansföretag. Anslaget ökas därför med 390 miljoner kronor för regionerna.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Åsa Högberg, tfn 08-452 73 63, Avdelningen för ekonomi och styrning

Övergripande

Avisering om ändringar av utjämningssystemet

Regeringen uppger att man under 2026 har för avsikt att föreslå ändringar av utjämningssystemet, ”bl.a. avseende uppdateringar av kompensation för gles bebyggelsestruktur och svagt befolkningsunderlag”.

Utjämningskommittén, SOU 2024:50, lämnade förslag på förändringar av alla delar av utjämningssystemet, men formuleringarna i

Budgetpropositionen för 2026 antyder således att förslagen endast kommer att beröra delar av kommunernas och regionernas kostnadsutjämning. Om regeringen väljer att gå fram med utredningens förslag beträffande nya beräkningar för merkostnader på grund av gleshet kommer det ändå att innebära relativt stora omfördelningseffekter.

På SKR:s hemsida finns det beräknade utfallet av Utjämningskommitténs förslag. I filerna ”Kommuner Kostnadsutjämning (flik 18)” och ”Regioner Kostnadsutjämning (flik 4)” finns resultatet av utredningens förslag kring förändringar av beräkningar för gleshet och småskalighet, jämfört med befintlig utjämning. Notera att beräkningarna avser utjämningsår 2024 och att regeringen har alla möjligheter att göra förändringar utifrån utredningens förslag.

Frågor om texten besvaras av Måns Norberg, tfn 08-452 77 99, eller Åsa Högberg, tfn 08-452 73 63, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Utredning om kommunal skattebroms och skattesänkingspremie

Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att utreda hur statliga åtgärder som motverkar ökande skattesatser och statliga åtgärder som stimulerar skattesänkningar i kommuner och regioner kan utformas. Uppdraget ska redovisas senast 27 februari 2026.

Skattesatsen är ett verktyg som kommuner och regioner har idag för att balansera sin ekonomi, till exempel vid faser av stora investeringar eller behovsökningar. Att staten lägger sig i det kommunala självstyret är inte rätt väg att gå. Förutsättningarna att sänka skatten ser väldigt olika ut över landet och sådana här incitament riskerar att öka ojämlikheten.

Frågor om texten besvaras av Madeleine Holm, tfn 08-452 73 59, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndigheten

Regeringen avser att ansluta vissa kommunala bidragsutbetalningar till Utbetalningsmyndighetens verksamhet. Syftet är att skapa en samlad

kontroll och motverka felaktiga utbetalningar. Kommunerna tillförs 15 miljoner kronor från och med 2026 via det generella statsbidraget.

Överläggningar har genomförts i enlighet med finansieringsprincipen men SKR hade inga synpunkter på beloppets storlek eftersom förslaget är otydligt. Det är därför svårt att bedöma om förslaget kommer att ge kommuner eller regioner några möjligheter att motverka felaktiga utbetalningar överhuvudtaget. SKR betonade att det inledande syftet och avgränsningen måste vara tydliga liksom att ytterligare regleringar är att vänta. Det viktiga är att när Utbetalningsmyndigheten utarbetar föreskrifter, som ska konsekvensanalysernas, ska det göras i dialog med kommuner och regioner så att förslaget blir genomförbart och att regleringen görs på rätt nivå.

Frågor om texten besvaras av Per Sedigh, tfn 08-452 77 43, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Hälso- och sjukvård

Vaccination mot vattkoppor

Regeringen föreslår att vaccin mot vattkoppor införs i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet för barn från och med 2027. Regeringen avser tillföra 43 miljoner kronor från 2027 och framåt till regionerna för inköp och utförande av vaccinationer mot vattkoppor. Folkhälsomyndigheten tilldelas medel för att förbereda insatsen under 2026.

Detta kompletteras med en tillfällig insats för att erbjuda vaccinering till barn upp till 18 år som ännu inte har fått skydd mot vattkoppor. Regeringen avsätter för detta 49 miljoner kronor 2027 och 51 miljoner kronor per år 2028–2032.

De 43 miljoner kronor som avsätts till regionerna årligen från och med 2027 görs i enlighet med finansieringsprincipen. SKR har i dialog med Regeringskansliet påtalat flera osäkerheter i förslaget kring kostnader, uppräkningsnivå till 2027 års prisnivå och genomförande. De närmare formerna för hur ersättningen ska regleras behöver klargöras.

Frågor om texten besvaras av Susanna Eklund, tfn 08-452 75 23, Avdelningen för vård och omsorg.

Tillgänglighet till vård

Totalt avsätts 6,6 miljarder kronor 2026 för att minska vårdköerna genom prestationsbaserade insatser, vilket är en minskning med nästan 1,2 miljarder kronor jämfört med 2025.

Under 2025 avsatte regeringen 1 miljard kronor för att öka antalet operationer inom grå starr, höftproteser och framfall. Denna satsning

fortsätter under kommande år med lägre belopp, 750 miljoner kronor både 2026 och 2027, samt 500 miljoner kronor under 2028.

För att växla upp arbetet med att korta vårdköerna ökas anslaget med 15 miljoner kronor 2026 och beräknas öka med 10 miljoner kronor 2027. Det framgår inte hur medlen ska fördelas.

Regeringen har även initierat utvecklingen och etableringen av en nationell vårdförmedling, främst genom uppdrag till E-hälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Syftet är att patienter som väntar på planerad specialistvård kan erbjudas vård hos en vårdgivare med kortare väntetider och därmed uppfylla vårdgarantin. För att möjliggöra regionernas anslutning till den nationella vårdförmedlingen avsätts 125 miljoner kronor. För att ytterligare stärka tillgänglighetsarbetet kommer en nationell samordnare att utses. För detta ändamål avsätts 5 miljoner kronor.

SKR ser positivt på satsningar för en förbättrad tillgänglighet men noterar att alla medel avser prestationer och har hög detaljeringsnivå.

Nationell vårdförmedling måste ses som ett komplement till det arbete som redan sker i regionerna. Det är alltså inte en ny företeelse, och en nationell lösning bör i så fall stödja, inte styra, det redan befintliga arbetet.

Frågor om texten besvaras av Annika Brodin-Blomberg tfn 08-452 74 36, Avdelningen för vård och omsorg.

Förlossningsvård och kvinnors hälsa

Regeringen avsätter 1 miljard kronor för fortsatt arbete med bättre mödravård och flickors och kvinnors hälsa 2026 och 2027. Vidare avsätts 200 miljoner kronor för stärkt vård för personer utsatta för sexuellt våld 2026–2028.

De överenskommelser som ingåtts mellan staten och SKR inom området förlossningsvård och kvinnors hälsa från 2015–2025 avslutas från och med 2026. De fortsatta medlen om 1 miljard kronor till mödravård och flickors och kvinnors hälsa ska istället fördelas via Socialstyrelsen.

SKR beklagar att medlen till mödravård och flickors och kvinnors hälsa minskar från 1,5 miljarder kronor 2025 till 1 miljard kronor 2026 och 2027. Nedskärningen riskerar att leda till att regionerna behöver prioritera bort delar av den verksamhet de bedriver i dag. För 2028 anges inget belopp vilket ger osäkra planeringsförutsättningar.

Frågor om texten besvaras av Kajsa Jansson, tfn 08-452 75 73, Avdelningen för vård och omsorg.

Cancervård

Inom cancerområdet ökade budgetanslaget med 500 miljoner kronor 2024 och 2025 för att genomföra en ambitionshöjning inom cancervården och

barncancervården och för att uppdatera den nationella cancerstrategin inklusive barncancer. Inom anslaget finns sedan tidigare beslutade medel om 500 miljoner kronor avsatta årligen för åtgärder för en bättre cancervård. För 2026 tillförs ytterligare 500 miljoner kronor så att det sammantaget anvisas 1 500 miljoner kronor för en bättre cancervård. För 2027 och framåt beräknas 500 miljoner kronor för att stärka cancervården. Det blir alltså en återgång till hur budgetanslaget såg ut innan 2024.

I samband med riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2022 tillfördes dessutom 25 miljoner kronor per år 2022–2027 för att utrota livmoderhalscancer. Anslaget beräknas minska med 25 miljoner kronor 2028 eftersom satsningen avslutas enligt plan.

SKR ser positivt på att anslaget ökas med 500 miljoner under 2026, men en föreslagen minskning från och med år 2027 ger osäkra planeringsförutsättningar.

Frågor om texten besvaras av Helena Brändström, tfn 08-452 78 16, Avdelningen för vård och omsorg.

Psyisk hälsa

Ätstörningsvården

En ny satsning föreslås för riktade insatser för att utveckla ätstörningsvården. Medel ska riktas för att stärka samverkan mellan berörda aktörer, inbegripet den högspecialiserade vården, samt insatser för en bättre fungerande vårdkedja vid ätstörningar. 100 miljoner kronor avsätts årligen 2026–2028.

Därutöver ska regionerna få 50 miljoner kronor under 2025 för att stärka övergången från barn- och ungdomspsykiatri till vårdformer med mer tillgänglig kapacitet, detta med fokus på vården vid ätstörningar för barn och unga, inbegripet den högspecialiserade vården (S2025/01235).

Satsningen berör regioners verksamheter och ska enligt information riktas till att öka tillgängligheten och korta väntetider till ätstörningsvården, samt specifikt högspecialistvården. Detaljerna för fördelningen av medlen framgår inte.

Studenthälsovårdens arbete att främja studenters psykiska hälsa

Arbetet i att främja studenters psykiska hälsa ska stärkas genom att 22 miljoner kronor riktas årligen 2026–2028 till studenthälsovården.

Beroende och samsjuklighet

För att genomföra en reform för bättre vård för personer med beroende och samsjuklighet avsetts 50 miljoner kronor 2026 och därefter 400 miljoner kronor årligen under åren 2026–2031.

Denna förstärkning är riktad för att regionerna ska kunna genomföra de förändringar som har föreslagits av Delegationen för samsjuklighet.

Därutöver avsätts ytterligare 8 miljoner kronor för att stärka vård, behandling och stöd för personer med skadligt bruk eller beroende inom ramen för den nationella planen för beroendevården 2026.

Detaljerna för hur dessa medel ska fördelas framgår inte.

Specialiserade psykiatri för vuxna

En fortsatt riktad satsning föreslås att genomföras på den specialiserade psykiatri för vuxna med 1,5 miljarder kronor både 2026 och 2027, för att sedan sänkas till 1,2 miljarder kronor 2028.

Medel ska enligt regeringen gå till att möta utmaningar i vuxenpsykiatri för att öka vårdkapacitet och antalet vårdplatser, stärka de akutpsykiatriska verksamheterna och genomföra insatser för att göra vården mer flexibel utifrån patientens behov.

Nationell funktion för att utreda suicid

En nationell funktion för att utreda suicid ska inrättas och för det avsätts 40 miljoner kronor 2026 och 39 miljoner kronor årligen 2027 och 2028.

Medel går till upprättandet av en samlad nationell funktion som systematiskt ska utreda och analysera orsakerna bakom suicid för att ge samhället bättre kunskap om vad som brustit och hur flera suicid kan förhindras, särskilt fokus ska riktas på lärandet avseende suicid bland barn och unga.

Insatser för att motverka psykisk ohälsa hos nyanlända och asylsökande

Det tidigare anslaget på 50 miljoner kronor årligen som har riktats under åren 2016–2025 för insatser som syftar till att motverka psykisk ohälsa hos nyanlända och asylsökande upphör 2026, när satsningen avslutas.

Frågor om texten besvaras av Johanna Woltjer, tfn 08-452 79 33, Avdelningen för vård och omsorg.

God och nära vård

Omställningen av hälso- och sjukvården mot en god och nära vård där primärvården utgör en större andel av hälso- och sjukvården ska fortsätta. Regeringen avsätter 300 miljoner kronor 2026 och beräknar avsätta samma summa 2027 för att särskilt stödja utvecklingen till en nära vård i lands- och glesbygd.

Regeringen avser att lämna en proposition med förslag som syftar till att tydliggöra primärvårdens uppdrag och ansvar bland annat genom en förstärkning av den kommunala primärvården. Ett exempel är införande av funktionen MAR (medicinskt ansvarig för rehabilitering) i kommunerna.

Förändringarna förväntas träda i kraft under 2026. Medel till kommunerna fördelas via det generella statsbidraget.

Det förordningsstyrda statsbidraget God och nära vård, som riktas till både regioner och kommuner, fortsätter enligt tidigare beslut.

Frågor om texten besvaras av Helena Henningson, tfn 08-452 79 35, Avdelningen för vård och omsorg.

Kompetensförsörjning i hälso- och sjukvården

Regeringen föreslår en förstärkt vårdsatsning och avsätter 450 miljoner kronor per år 2026–2028 för insatser inom kompetensförsörjning och sällsynta hälsotillstånd. För styrningsinsatser kopplade till hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning avsätter regeringen 50 miljoner kronor 2026.

Budgetpropositionen preciserar inte ytterligare vad dessa medel innefattar. Inte heller om eller hur stor del av medlen som kan komma att fördelas till kommuner och regioner.

Regeringen satsar 13 miljoner kronor 2026 och därefter 14 miljoner kronor per år för att stödja tredjelandsutbildade läkare i processen mot svensk legitimation.

SKR anser att det är en viktig och nödvändig satsning för att utlandsutbildade läkare snabbare ska kunna arbeta i svensk hälso- och sjukvård.

Frågor om kompetensförsörjning kan ställas till Christian Törnqvist, tfn 08-452 74 04, Avdelningen för vård och omsorg.

Läkemedelsförmånerna

I budgetpropositionen anges beloppet 41 miljarder kronor för statens bidrag till regionerna för kostnaderna för läkemedelsförmånerna för 2026. Exakt belopp kommer att fastställas i överenskommelse mellan regeringen och SKR.

Beloppet som aviseras är i enlighet med de prognoser som tagits fram våren 2025. Överenskommelsen om läkemedelsförmånerna beräknas vara klar tidigast i december.

Frågor om bidraget för läkemedelsförmånerna besvaras av Mikael Svensson, tfn 08-452 77 35, Avdelningen för vård och omsorg eller Jonas Eriksson, tfn 08-452 78 79, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Sjukskrivningsprocessen

SKR och regeringen har tecknat en överenskommelse för åren 2023–2025 med syftet att bibehålla och utveckla den digitala överföringen av

läkarintyg mellan regionerna och Försäkringskassan, i avvaktan på en långsiktig lösning för sammanhållen intygshantering i hälso- och sjukvården. För åren 2023–2025 har 16 miljoner kronor avsatts.

Regeringen beskriver att utvecklingen av ett nytt system för sammanhållen intygshantering bedöms ta längre tid än vad som tidigare har beräknats. I avvaktan på det har regeringen därför bemyndigats att under 2025 ingå en överenskommelse med SKR på högst 32 miljoner kronor 2026 och 2027 för att säkerställa fortsatt digital överföring av läkarintyg från hälso- och sjukvården till Försäkringskassan. Utgifterna för 2026 beräknas till 16 miljoner kronor.

Förslag på ny överenskommelse innebär i stora drag en förlängning av nuvarande överenskommelse om digitala intyg i ytterligare två år. Samverkan sker med Försäkringskassan, Inera och regionerna. Förslag på ny överenskommelse för åren 2026–2027 kommer beslutas under hösten 2025. Det finns även koppling till uppdrag hos E-hälsomyndigheten om en nationell sammanhållen intygshantering.

Frågor om texten besvaras av Cecilia Alfvén, tfn 08-452 76 27, Avdelningen för vård och omsorg.

Folkhälsa

Regeringen föreslår i en ny satsning 147 miljoner kronor för riktade sociala och folkhälsoinriktade insatser för barn och unga i utanförskapsområden (bl.a. satsningar på simkunnighet, friluftsliv, kartläggning av barnhälsovård med mera). Dessa medel är tänkta att gå via relevanta statliga kanaler till kommuner/regional samverkan.

Satsningen berör flera kommunala och regionala områden men detaljerna i fördelningen är inte klara.

Frågor om texten besvaras av Erik Klingenberg, tfn 08-452 71 27, Avdelningen för vård och omsorg.

Tandvård

Regeringen avsätter 3,4 miljarder kronor 2026 för införandet av den första etappen av ett förstärkt högkostnadsskydd inom tandvården. Med anledning av reformens storlek finns behov av en stärkt tillsyn. För detta ändamål avsätter regeringen sammantaget ytterligare 25 miljoner kronor för 2026.

Genom att möjliggöra utförande av fri tandvård för vissa patienter vid studentmottagningar säkras dessas tillgång till patienter långsiktigt och den kliniska färdighetsträningen hos studenterna stärks. Regeringen avsätter för ändamålet 30 miljoner kronor 2026.

Regeringen avsätter även 400 miljoner kronor årligen från och med 2026 till regionerna (Folktandvården) för att säkerställa tillgång till

verksamhetsförlagd utbildning, handledning samt specialisttjänstgöring avseende tandvård.

Regeringen ökar anslaget med 100 miljoner kronor från och med 2026 för avskaffandet av de ekonomiska särreglerna för tandvård för asylsökande och vissa personer utan uppehållstillstånd.

SKR är positiva till de satsningar som görs kopplat till förstärkt högkostnadsskydd. Ett antal faktorer som har effekt på regionernas ekonomi måste dock följas. Vidare är SKR positiva till satsningarna på ökad tillsyn och kontroll över tandvårdssektorn. SKR välkomnar satsningar för att säkerställa utbildning och handledning inom tandvården. SKR är negativa till avskaffandet av ekonomiskt stöd till asylsökande med flera med hänvisning till risken för kostnadsökningar och ökad administration i regionerna.

Frågor om texten besvaras av Gabriel Alfaro Musso, tfn 08-452 74 53, Avdelningen för vård och omsorg.

Barn och utbildning

Undervisningstid

Regeringen föreslår att medel tillförs från 2027 för genomförandet av förslagen om reglering av lärares undervisningstid från betänkandet Tid för undervisningsuppgiften (SOU 2025:26). Regeringen anslår i de generella statsbidragen 1,3 miljarder kronor 2027 och 2,6 miljarder kronor från 2028.

SKR har i remissvar konstaterat att förslagen i betänkandet är kraftigt underfinansierade och riskerar att leda till nedskärningar i andra delar av skolan. Utifrån budgetpropositionen är det oklart vad som ska införas, när och hur.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad och Kalle Berg, tfn 08-452 73 67, Avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Stärkt trygghet och studiero

Regeringen syftar till att stärka tryggheten och studieron i skolan och vill gå vidare med förslag i betänkandet Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (SOU 2025:8).

Regeringen tillför kommunerna 120 miljoner kronor 2026 och 118 miljoner kronor 2027 och 2028 via generella statsbidrag.

Det är oklart hur förslagen kommer att utformas men storleken på medlen är i linje med vad som föreslogs i betänkandet.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86,
Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Införandebidrag för utökad insyn i enskilda huvudmän

Regeringen aviserar att villkoren för friskolesektorn behöver skärpas. I budgetpropositionen för 2026 meddelas att förslag inom området kommer att presenteras. Regeringen fördelar inom det generella statsbidraget 26,5 miljoner kronor 2026, 62 miljoner kronor 2027 och 71 miljoner kronor 2028 till kommunerna.

I nuläget är det svårt att bedöma vilka satsningar som kommer att införas och det är därmed svårt att kommentera vilka kostnader detta innebär för huvudmännen och kommunerna. SKR noterar att de långsiktiga planeringsförutsättningarna saknas när förslag inte är på plats då medlen aviseras.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86,
Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Mobilförbud i skolan

Regeringen har föreslagit att det från och med hösten 2026 införs ett nationellt mobilförbud i svenska grundskolor. Kommunerna tillförs 95 miljoner kronor 2026 och 100 miljoner kronor från 2027 via de generella statsbidragen.

SKR ser att huvudmännen kommer att få kostnader kopplade till inköp av material och nya rutiner för hantering av mobiltelefoner.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86,
Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Nytt betygssystem

Regeringen aviserar satsningar som rör införande av ett nytt betygssystem och meritvärden i enlighet med förslagen i betänkandet Ett likvärdigt betygssystem (SOU 2025:18).

Skolverket har fått de medel som föreslogs i betänkandet. SKR konstaterar att huvudmännen inte får medel för implementering såsom till exempel medel för kompetensutveckling. SKR noterar däremot att anslagen i det generella statsbidraget till kommunerna minskas med 36,8 miljoner kronor 2028 gällande nytt betygssystem. Det är viktigt att uppföljning av införandet sker så att inte ofinansierade kostnader uppstår hos kommunerna.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86,
Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Förbättrat stöd i skolan

Regeringen föreslår att medel tillförs för att möjliggöra förbättrat stöd i skolan, bland annat stödundervisning. Regeringen föreslår även medel till elevhälsopersonal.

För införande av stödundervisning föreslås kommunerna erhålla 569 miljoner kronor 2028 på halvårsbasis inom ramen för det generella statsbidraget. Det föreslås även 200 miljoner kronor per år i ökade medel för elevhälsopersonal under 2026–2028 inom de riktade statsbidragen.

SKR finner det otydligt hur regelverket för stödundervisning kommer att utformas och det är därför svårt att bedöma om kostnaderna hos kommunerna motsvarar anslaget belopp. Regeringens aviserade belopp är lägre än i betänkandet Förbättrat stöd i skolan (SOU 2025:44).

Det finns en särskild problematik för statsbidrag som rör personalförstärkningar, då kortsiktig finansiering av personal kan medföra stora kostnader för kommunerna om statsbidraget upphör/ändras. En annan aspekt är utmaningar att rekrytera kompetenser inom elevhälsan.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Maxtaxa i förskola och fritidshem

En fjärdedel av regeringens satsning inom utbildningsområdet går till sänkta avgifter för förskola och fritidshem. Statsbidraget för maxtaxa i förskola och fritidshem förstärks med 1 miljard kronor 2026 och 1,5 miljarder kronor 2027 och motsvarar intäktsminskningar för sänkt maxtaxa.

Satsningen är främst ett stöd till barnfamiljer, och kommer att slå olika i olika kommuner beroende på inkomstnivåer i kommunen. SKR hoppas likt regeringen att satsningen medför att fler barn får möjlighet att gå i förskolan.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad

Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan

Regeringen föreslår en förstärkning av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan med 200 miljoner kronor 2026. Bidraget syftar till att minska barngruppernas storlek och rekrytera personal samt språkförstärkande insatser.

Under 2025 aviserades en sänkning med 300 miljoner kronor som nu inte blir av, istället förstärks bidraget med 200 miljoner kronor.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Kunskapsbidraget förstärks

Regeringen föreslår en tillfällig förstärkning av statsbidraget för att stärka elevernas kunskapsutveckling. För 2026 ökas tillfälligt Kunskapsbidraget med 1,8 miljarder kronor jämfört med vad som tidigare beslutats. Totalt uppgår bidraget till 9,4 miljarder kronor 2026, vilket är en ökning med 1,1 miljarder kronor jämfört med 2025.

För 2027 minskar anslaget med 1,8 miljarder kronor. 2028 minskas anslaget med ytterligare 1,8 miljarder kronor och uppgår då totalt till 5,8 miljarder kronor.

Kunskapsbidraget är ett av de statsbidrag som kommunerna anser är relativt välfungerande, varför en (om än tillfällig) förstärkning av bidraget är glädjande, särskilt med tanke på det nuläge kommunerna befinner sig i med demografiska och ekonomiska utmaningar.

SKR noterar dock att det för hela perioden inte handlar om en ökning utan om en tydlig minskning för 2027 och 2028. Den totala minskningen under 2027–2028 uppgår till 3,6 miljarder kronor.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Statsbidrag för säkerhetshöjande åtgärder

I 2025 års vårandringsbudget infördes ett nytt statsbidrag på 300 miljoner kronor för säkerhetsåtgärder som ska hjälpa skolor och huvudmän med tekniska lösningar som passersystem, skalskydd eller kamerabevakning. I budgetpropositionen för 2026 förlängs statsbidraget till 2026 med 300 miljoner kronor.

SKR välkomnar en förlängning av statsbidraget för ökad skolsäkerhet. Att genomföra och upphandla avsedda åtgärder kräver goda planeringsförfaranden och tillräcklig finansiering.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Nya läroplaner med tydlig kunskapsinriktning

Regeringen avsätter 550 miljoner kronor för implementering av nya läroplaner 2027 och 500 miljoner kronor 2028. Förstärkning sker inom ramen för statsbidraget för läroböcker och lärarhandledningar.

Regeringen har tidigare aviserat 550 miljoner kronor för 2026 i riktade statsbidrag för läroböcker och lärarhandledning. Några ytterligare medel till huvudmännen för själva implementeringen har inte aviserats.

Frågor om texten besvaras av Stefan Melén, tfn 08-452 75 86, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Gymnasieskola, yrkesutbildning och vuxenutbildning

Kommunal vuxenutbildning

Anslaget för statligt stöd till vuxenutbildning föreslås uppgå till 3,7 miljarder kronor 2026 och knappt 3,6 miljarder kronor för åren 2027 och 2028.

För 2026 görs tillskott på 100 miljoner kronor till statsbidraget för regionalt yrkesvux. Regeringen föreslår en förlängning och förstärkning av Nationell Yrkesutbildning omfattande 50 miljoner kronor årligen åren 2026–2028.

SKR ser positivt på satsningen på regionalt yrkesvux. Regeringen har aviserat att höja ersättningsnivåerna per plats, samt att kommunerna ska kunna beviljas statsbidrag för upp till tre år i taget. SKR har under en längre tid drivit att dessa är nödvändiga förändringar som skapar mer långsiktiga planeringsförutsättningar. Vad gäller pilotverksamheten Nationell Yrkesutbildning är SKR:s ståndpunkt att en bred utvärdering behöver genomföras innan eventuella beslut om permanent verksamhet fattas.

Frågor om texten besvaras av Tobias Fannkvist, tfn 08-452 74 17, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Yrkeshögskola

Regeringen bedömer att det finns en fortsatt stor efterfrågan på yrkeshögskoleutbildning och föreslår därför satsningar på 180 miljoner kronor för 2026, inklusive studiemedel, för en fortsatt utbyggnad av yrkeshögskolan. Regeringen beräknar att satsningarna kommer att uppgå till 360 miljoner kronor för 2027 och 590 miljoner kronor årligen från och med 2028, inklusive studiemedel.

Frågor om texten kan ställas till Katarina Storm Åsell, tfn 08-452 75 95, Avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsmarknad

Regeringen föreslår tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter för unga mellan 19 och 23 år. Förslaget innebär att arbetsgivaravgifterna för en ung person minskar med en tredjedel, eller upp till 2 700 kronor per månad och ung anställd. Förslaget föreslås träda i kraft 1 april 2026 och gäller till och med 30 september 2027. Bestämmelserna tillämpas på ersättning som ges ut under perioden 1 april 2026 till och med 30 september 2027.

Arbetsförmedlingen ska arbeta med att öka aktiviteten bland inskrivna arbetssökande med kompletterande ekonomiskt bistånd i linje med bidragsreformen. Införandet kräver ökad samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna och innebär behov av utveckling av systemstöd, dokumentation och nya rutiner. Arbetsförmedlingen tillförs

medel för detta 2026–2028. Arbetsförmedlingen tillförs även medel från 2026 för att förbättra sökaktivitet, matchning och kontroll av arbetssökande.

Regeringen föreslår också en förstärkning av arbetsmarknadsutbildning inom vård med 30 miljoner kronor per år 2026–2028.

SKR ser positivt på att Arbetsförmedlingen tillförs medel för att genomföra förändringar med anledning av aktivitetskravsreformen och att samverka med kommunerna poängteras. SKR ser att arbetslösheten är fortsatt hög, trots det tillförs inte några betydande medel till Arbetsförmedlingen för att möta detta.

Frågor om texten besvaras av Åsa Karlsson, tfn 08-452 78 25, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Ekonomiskt bistånd

Aktivitetskrav

Regeringen avser att föreslå att ett aktivitetskrav införs. Som huvudregel innebär det en skyldighet för mottagare av försörjningsstöd som har arbetsförmåga att delta i heltidsaktiviteter för rätt till försörjningsstöd. Kommunerna blir i och med det skyldiga att tillhandahålla aktiviteter som stärker deltagarnas förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Mottagare av försörjningsstöd som deltar i arbetsmarknadspolitiska program vid Arbetsförmedlingen, på heltid eller motsvarande hela sitt arbetsutbud, ska inte omfattas av aktivitetskravet.

För införande av aktivitetskrav tillförs kommunerna 1,1 miljarder kronor år 2026 och från 2027 2,3 miljarder kronor årligen. Den stora delen av detta är för kostnader för kommunernas aktiviteter. Det ingår även vissa kostnader för utökad barnomsorg. Det avsätts även medel för myndighetsuppdrag för implementering av aktivitetskravet och för tillsyn och systemutveckling.

SKR ser positivt på ett införande av aktivitetskrav för försörjningsstödstagare, som är ett historiskt erkännande av kommunernas roll inom arbetsmarknadspolitiken, och på att medel även avsätts för förskoleplatser. SKR har bl.a. betonat vikten av full finansiering, implementeringsstöd och samverkan med Arbetsförmedlingen. Utredningens beräkning av kommunernas kostnader uppgick till drygt 3 miljarder kronor. Innan vi vet mer om eventuella avgränsningar av uppdraget går det inte bedöma om finansieringen är tillräcklig eller ej. Med den korta förberedelse tiden är det viktigt att regeringen ger mer besked om hur kommunernas skyldigheter kommer att se ut inom området.

Aviserade reformer för ekonomiska incitament till arbete

Regeringen aviserar ett bidragstak som bl.a. innebär en modernisering av riksnormen och begränsningar av försörjningsstödet för större familjer.

Begränsningarna av försörjningsstödet för större familjer fasas in under 2027. Samtidigt begränsas möjligheten för socialnämnden att lämna försörjningsstöd utöver riksnormen. Regeringen bedömer att kostnaderna för kommunerna minskar till följd av förslaget och minskar det generella statsbidraget med 170 miljoner kronor 2027 och 242 miljoner kronor 2028 och framåt. Regionerna bedöms få ökade kostnader och tillförs 40 miljoner kronor 2026 och därefter 80 miljoner kronor årligen.

En tidsbegränsad jobbprenie införs och för det avsätts 203 miljoner kronor 2026, 356 miljoner kronor 2027 samt 72 miljoner kronor 2028. Försäkringskassan är ansvarig myndighet för jobbprenien.

Regeringen avser även att införa en kvalificering till vissa socialförsäkringar med ikraftträdande 2027. Regeringen ökar därför anslaget för kommunersättning vid flyktingmottagande med 29 miljoner kronor för 2027 och med 60 miljoner kronor för 2028.

SKR konstaterar att utan mer information går det inte att bedöma regeringens beräkningar avseende kommunala besparingar, och möjliga övervältringseffekter på kommunsektorn, för införande av bidragstak. Vad avser kvalificering till välfärden kan konstateras att bortsett från viss kompensation för flyktingmottagande saknas kompensation till kommunsektorn.

Frågor om texten besvaras av Ulrica Runemar, tfn 08-452 73 17, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Mottagande av asylsökande och nyanlända

Nytt regelverk för mottagandet av asylsökande

Regeringen bereder förslag till ny mottagandelag som ersätter den nuvarande lagen om mottagande av asylsökande (LMA). Regeringen bedömer att förslagen avseende bland annat kommer att innebära ökade kostnader för kommunerna och tillför medel för statlig ersättning till kommuner. En proposition om ny mottagandelag kommer under 2026.

Det framgår inte av budgetpropositionen vad den kommande propositionen om ny mottagandelag innehåller vad gäller utökade kommunala åtaganden. Förslaget i den föregående utredningens betänkande (SOU 2024:68) är att kommuner ska få ansvar för boendesociala insatser för inskrivna i mottagandesystemet, såsom hemtjänst, särskilda boendeformer för äldre och personer med funktionshinder samt skyddat boende. I betänkandet föreslås att de nya reglerna ska träda i kraft 1 oktober 2026. Förändringarna påverkar framför allt kommuner där Migrationsverket har mottagande- och återvändandecenter.

Nytt regelverk för bosättningen av nyanlända

Förslagen i betänkandet Etableringsboendelagen – ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35) bereds och regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition under 2026. Förslaget innebär bl.a. ett nationellt system med tidsbegränsat etableringsboende och ökat inflytande för kommunerna över mottagandet. Förslaget i betänkandet är att regelverket träder i kraft den 1 juli 2026, där skyldigheten för kommuner att ordna etableringsboende i tre år gäller för anvisningar från 1 januari 2027. I budgetpropositionen föreslås att anslaget för ersättning till kommuner ökas med 14,5 miljoner kronor 2027 och 14,7 miljoner kronor 2028 för tillkommande uppgifter med anledning av det nya regelverket.

Tillkommande uppgifter för kommuner enligt utredningens förslag är att erbjuda nyanlända stöd i att söka bostad och att genomföra kontroller för rätten till etableringsboende.

Förändringar i etableringsersättningen till nyanlända

Regeringen aviserar att etableringstillägget och bostadsersättningen ska avskaffas. De medel som därmed frigörs ska användas för att finansiera en höjning av etableringsersättningen och till att införa ett individualiserat barntillägg.

Nyanlända som deltar i etableringsprogrammet och får etableringsersättning kan idag få ett etableringstillägg per barn och ensamstående över 29 år en bostadsersättning. Det framgår inte av budgetpropositionen när dessa ersättningar ska avskaffas eller hur ny nivå på etableringsersättningen och barntillägget ska utformas.

Personer från Ukraina med tillfälligt skydd får rätt till studiestöd

Personer som har haft uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet i tolv månader föreslås få rätt till studiehjälp och studiemedel. Syftet är att möjliggöra att fler i målgruppen kan studera. Regelverket föreslås träda i kraft 1 januari 2026.

Rätt till studiehjälp påverkar statlig ersättning för ensamkommande 18–20 år.

Studiehjälp är bidrag som lämnas till elever som är mellan 16 och 20 år som läser på gymnasial nivå. Rätten till studiehjälp innebär enligt SKR:s bedömning att schablonersättning om 750 kronor per person och dygn ska ges för tidigare ensamkommande barn med tillfälligt skydd som har fyllt 18 men inte 21 år och som studerar på gymnasiet. Se 30 § förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Frågor om texten besvaras av Karin Perols, tfn 08-452 76 82, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Äldreomsorg

Regeringen föreslår att det från och med 1 juli 2026 införs ett språkrav för personal i äldreomsorgen. Enligt regeringens bedömning innebär detta en ökad kostnad för kommunerna med 150 miljoner kronor per år samt en engångskostnad om 30 miljoner kronor för att ta fram interna processer och rutiner. Regeringen avser att kompensera kommunerna genom det generella statsbidraget med 90 miljoner kronor för 2026, 165 miljoner kronor 2027 och med 150 miljoner kronor för 2028 och framåt.

SKR är i huvudsak positiva till förslagen men menar att det krävs en långsiktig insats av arbetsgivare och medarbetare för att leva upp till intentionerna i det föreslagna språkravet. SKR anser också att finansieringsprincipen måste tillämpas även på utredningens förslag om språkutvecklande arbete på arbetsplatsen. SKR noterar vidare att utredningens förslag om ett "Svenskalyft" för språkutveckling om över 900 miljoner kronor inte är med i budgetpropositionen.

Regeringen förstärker Äldreomsorgslyftet med 100 miljoner kronor 2026 till sammanlagt 1,8 miljarder kronor och förlänger det till och med 2027. Äldreomsorgslyftet utvidgas också till att omfatta personalgrupper inom LSS.

SKR välkomnar både förlängningen av äldreomsorgslyftet och att medarbetare inom LSS-verksamhet kan få ett kompetenslyft, och arbetar för en fortsättning även efter 2027.

Frågor om texten besvaras av Helena Henningson tfn 08-452 7935, Avdelningen för vård och omsorg.

Funktionshinderomsorg

Personlig assistans

Inga medel tillförs området, men regeringen avser överväga åtgärder med målsättningen att överföra huvudmannaskapet för personlig assistans till staten. Innan detta görs avser regeringen att se över förutsättningarna och regelverket för rätten till personlig assistans samt genomföra en översyn av ersättningens struktur för att bland annat stärka upp arbetet mot felaktiga utbetalningar på området.

Regeringen räknar upp timschablonen i assistansersättningen med 1,5 procent 2026 och undersöker införandet av en indexering av schablonbeloppet.

SKR anser att den personliga assistansen ska föras över till ett statligt huvudmannaskap. Det behövs en indexering av assistansersättningen, då dagens assistansersättning inte möter de verkliga kostnaderna. SKR noterar att inget tydligt besked lämnas i denna budgetproposition.

Frågor om texten kan ställas till Ulrika Lifvakt, tfn 08-452 74 54, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Personligt ombud

Regeringen avser att göra en permanent finansiering av personligt ombud med 83 miljoner kronor årligen. Detta görs genom en avveckling av det tidigare anslaget till regioner för Råd och Stöd enligt LSS. Det tidigare tillfälliga statsbidraget om 30 miljoner kronor till kommuner för personligt ombud utgår samtidigt som planerat.

SKR ser positivt på att kommuner får långsiktigt stöd till insatsen personligt ombud, en insats som ges tidigt och förebyggande till individer som har svårt att navigera i stödsystemen.

Frågor om texten kan ställas till Josefin Castillo, tfn 08-452 73 72, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Socialtjänst

Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas

Regeringen går vidare med förslagen i En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas (Ds 2024:30). Regeringen kompenserar därför kommunerna med 470 miljoner kronor per år 2027 och framåt.

Regeringen har aviserat att förslagen ska presenteras i en proposition under 2026. Det gör att SKR inte kan bedöma vilka överväganden och beräkningar som ligger bakom förslagen. SKR noterar att summan 470 miljoner kronor per år motsvarar utredningens lägsta kostnad för förslagen.

Frågor om texten kan ställas till Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Subventioner till placeringar i den sociala barn- och ungdomsvården

Regeringen föreslår att subventionen förstärks med 100 miljoner kronor 2026 och förlänger subventionen till 2027. Subventionen gäller både placeringar enligt Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och socialtjänstlagen (SoL). Det innebär att den totala subventionen uppgår till 500 miljoner kronor per år 2026 och 2027.

SKR är positiva till att regeringen väljer att förlänga subventionen även för år 2027.

Frågor om texten kan ställas till Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Stöd till barn och unga som vill lämna gängkriminalitet

Regeringen aviserar en satsning på kommunernas arbete med barn och unga utan hotbild, men med behov av stöd för att lämna en kriminell livsstil, genom ett riktat statsbidrag till kommunerna på 100 miljoner kronor per år 2026–2028.

Frågor om texten kan ställas till Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Förstärkning av skolsociala team

Regeringen föreslår att statsbidraget för personalkostnader för skolsociala team förstärks och förlängs. För 2026 förstärks satsningen med 50 miljoner kronor för skolan och 50 miljoner kronor för socialtjänsten. Satsningen förlängs också till 2028. Den totala summan för satsningen uppgår därmed till 400 miljoner kronor per år 2026–2028. Summan fördelas jämnt mellan socialtjänsten och skolan.

Frågor om texten kan ställas till Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69 och Stefan Melén tfn 08-452 75 86, Avdelningen för Socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Familjecentraler i utanförskapsområden

Regeringen avser avsätta 20 miljoner kronor 2026–2028 för att stödja kommuner och regioner att inrätta nya familjecentraler och vidareutveckla befintliga. Regeringen beräknar att anslagen kommer behöva kvarstå fram till 2030 för samma ändamål.

Frågor om texten kan ställas till Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Fler platser, förstärkt kapacitet och ökad trygghet på SiS

Regeringen avsätter 374 miljoner kronor 2026 och beräknar att 404 miljoner kronor avsätts för 2027 samt 727 miljoner kronor för 2028. Medlen avser ökad platskapacitet, förnyring och anpassning av lokaler, förstärkning av vårdkvalitet samt säkerställande av kompetensförsörjningen, höjning av nivån på kompetensen samt tryggande av arbetsmiljön.

Regeringen föreslår även att 200 miljoner kronor avsätts under 2026 för att SiS ska kunna öka antalet platser, antingen på de befintliga ungdomshemmen eller genom inrättande av nya särskilda ungdomshem.

För att minska riskerna för incidenter med hot och våld på SiS särskilda ungdomshem behöver SiS befogenheter utökas. Regeringen aviserar en satsning på 50 miljoner kronor under 2026 för att utbilda personal, öka bemanningen och anpassa lokaler till de nya befogenheter som föreslås.

SKR är positiva till den aviserade anslagsökningen till SiS. Den mångåriga platsbristen på SiS har orsakat stora problem för kommunernas socialtjänster, då adekvata placeringsalternativ till SiS ofta saknas.

Frågor om texten kan ställas till Mikael Mattsson Flink, tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Motverka hemlöshet

Regeringen aviserar att den pågående nationella hemlöshetsstrategin 2022–2026 ska förstärkas och förlängas. 2026 avsätts ytterligare 70 miljoner kronor, totalt 150 miljoner kronor för 2026. Därefter avsätts 150 miljoner kronor per år för åren 2027–2031.

Regeringen uttrycker att det ska bli lättare för barnfamiljer att få en egen bostad. Därför ska det bli obligatoriskt för kommuner att under vissa förutsättningar tillhandahålla hyresgarantier till denna grupp. För detta syfte föreslår regeringen i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen att de generella statsbidragen ökas med 34,5 miljoner kronor per år 2026 och framåt.

SKR ser positivt på att regeringen aviserar medel fram till 2031 redan nu.

Förslaget om obligatoriska hyresgarantier för barnfamiljer presenterades i Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14). SKR var i sitt remissyttrande i huvudsak positiv till förslaget, men ansåg att den statliga ersättningen även skulle kunna lämnas för garantier till ekonomiskt utsatta hushåll utan barn. Det går inte i budgetpropositionen att utläsa vilka överväganden och beräkningar som ligger bakom förslaget.

Frågor om texten besvaras av Ove Ledin, tfn 08-452 77 66, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Jämställdhet

Våld i nära relationer

Inom området våld i nära relationer, där mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel ingår, aviseras att regeringen från och med 2026 tillför 100 miljoner kronor per år till kommuner och regioner med fokus på att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Ansökningar som avser utveckling av regionala resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck ska prioriteras.

Budgetpropositionen för 2026 innehåller endast utgiftsposter kopplat till hedersrelaterat våld och förtryck. Inga medel har avsatts 2026 för att förbättra jämställdhet och jämlikhet, vilket är en förutsättning för att arbeta främjande och förebyggande med att minska mäns våld mot kvinnor och motverka destruktiva maskulinitetsnormer.

Frågor om texten besvaras av Karen Austin, tfn 08-452 78 61, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad och Charlotta Undén, tfn 08-452 71 62, Avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Kultur och fritid

Läsfrämjande verksamhet på folkbibliotek

För perioden 2024–2026 har 40 miljoner kronor årligen avsatts för läsfrämjande verksamhet vid folkbibliotek, medel som är sökbara från Kulturrådet. Från och med 2026 fördubblas detta stöd till 80 miljoner kronor årligen och stödet förlängs till och med 2028.

SKR välkomnar att regeringen bidrar till den långsiktiga finansieringen av folkbibliotekens verksamhet. Det tidigare bidraget "Stärkta bibliotek" var vidare i sin omfattning och gav kommuner möjlighet att själva prioritera för vilket område de sökte sitt statliga bidrag. Att nu utöka ett bidrag öronmärkt för läsfrämjande är bra, men ännu bättre hade varit ett bidrag som lät kommunerna välja vad de söker statligt stöd för utifrån sina specifika behov och förutsättningar.

Frågor om texten besvaras av Erik Peurell, tfn 08-452 73 04, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Regional kulturverksamhet

Bidrag till regional kulturverksamhet (kultursamverkansmodellen) ökar marginellt med knappt 3 miljoner kronor 2026 till 1 692 miljoner kronor. Men prognosen för 2027 är att bidraget ska minska med 30 miljoner kronor för att sedan öka med 14 miljoner kronor igen till 2028. Nivån på bidraget kommer alltså att ligga 16 miljoner kronor lägre 2028 jämfört med 2026.

Bidraget till den regionala kulturverksamheten har urholkats flera år i rad genom begränsade uppräknings av bidragets nivå. SKR har tidigare påpekat att det är helt nödvändigt att regeringen lägger tillbaka pris- och löneomräkningen som underlag för beräkning av anslaget för regional kulturverksamhet. En direkt minskning av anslaget för kommande år kan få tydliga återverkningar i regionernas kulturverksamheter.

Frågor om texten besvaras av Louise Andersson, tfn 08-452 74 22, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Folkhögskolor för deltagare med särskilda behov

Anslaget till folkhögskolor ökas med sammanlagt 75 miljoner kronor för dels ett riktat bidrag för folkhögskoleutbildning för personer med funktionsnedsättning (30 miljoner kronor), dels för språkstärkande insatser för bl.a. yrkesutbildade personer med svaga språkkunskaper (40 miljoner kronor). Anslaget ökas med ytterligare 5 miljoner kronor för att kunna införa en öppen redovisning av samverkansparter. Anslagsökningen

sträcker sig till och med 2028. Statsbidraget till folkhögskolor omfattar totalt 2 521 miljoner kronor för 2026.

SKR välkomnar en ökning av statsbidraget till folkhögskolor. Personer med funktionsnedsättning och yrkesutbildade med svaga språkkunskaper är målgrupper som folkhögskolorna identifierat och ser stora behov att rikta sig till. SKR är dock tveksam till att staten detaljstyr folkhögskolornas inriktning genom ökning av den här sortens riktade bidrag. Folkhögskolorna är förberedda på att göra insatser på de nu utpekade områdena ändå och skulle vara mer behjälpta av en allmän anslagsökning utan öronmärkning.

Frågor om texten besvaras av Erik Peurell, tfn 08-452 73 04, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Särskilt utbildningsstöd

Det särskilda utbildningsstödet, som syftar till att underlätta studier på folkhögskola för personer med funktionsnedsättning, förstärks med 36 miljoner kronor för 2026 och med 50 miljoner kronor per år 2027 och 2028. Anslaget storlek för 2026 blir med ökningen 268 miljoner kronor.

SKR välkomnar en förstärkning av det särskilda utbildningsstödet. Det är en väsentlig ökning av bidraget som kommer att ha betydelse för folkhögskolornas möjlighet att bedriva anpassad undervisning.

Frågor om texten besvaras av Erik Peurell, tfn 08-452 73 04, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Digitalisering

Cybersäkerhet och informationssäkerhet

Inom området cybersäkerhet och informationssäkerhet, där kommuners och regioners arbete med att stärka skyddet av samhällsviktig verksamhet och kritisk infrastruktur omfattas, aviseras flera nya satsningar. Kommuner och regioner kompenseras för genomförandet av NIS2-direktivet och CER-direktivet med 200 miljoner kronor respektive 60 miljoner kronor per år till kommuner, samt 50 miljoner kronor respektive 15 miljoner kronor per år till regioner från 2026. Medlen tillförs via de generella statsbidragen och är avsedda att täcka kostnader för att möta de nya lagkraven på cybersäkerhet och motståndskraft i samhällsviktig verksamhet.

SKR samarbetar med kommuner och regioner, genom kompetensgemenskaperna cybersäkerhet och informationssäkerhet, för att säkerställa framtagning av förslag till och implementeringen av proportionella, adekvata och kostnadseffektiva säkerhetsåtgärder.

Utöver detta skjuts även ökade resurser till det nationella cybersäkerhetscentret (NCSC), vilket innebär att NCSC får utökad uppdrag

och kapacitet att stödja kommuner och regioner i deras cybersäkerhetsarbete. Detta bör på sikt också påverka kommuner och regioner positivt.

Frågor om texten besvaras av Johan Thulin, tfn 08-452 78 99, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Nationell digital infrastruktur - Ena

Regeringen ser behov av att stärka den strategiska styrningen och uppföljningen av den offentliga förvaltningens digitalisering genom att prioritera utveckling, förvaltning och användning av den nationella digitala infrastrukturen Ena. För 2026 ökas därför anslaget med 40 miljoner kronor i enlighet med Myndigheten för digital förvaltnings föreslagna och aviserade åtgärder inom ramen för uppdraget att utreda hur Ena bör utvecklas och förvaltas t.o.m. 2030 (Fi2025/00213).

För arbete med den offentliga förvaltningens datadelning enligt kommande lagstiftning om interoperabilitet ökas anslaget med 7 miljoner kronor för 2026, inga ytterligare medel aviseras för 2027 och 2028.

För arbetet med en sammanhållen infrastruktur för identitet och behörighet inom ramen för den nationella digitala infrastrukturen Ena ökas anslaget med 20 miljoner kronor för 2026. Anslaget beräknas öka med motsvarande belopp 2027–2030.

SKR delar regeringens syn på behovet av stärkt strategisk styrning och uppföljning av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen. SKR ser fram emot att Myndigheten för digital förvaltning får möjligheten att verkställa de förslag för Enas utveckling som har presenterats (Fi2025/00213). SKR ser också att ett gott samarbete med EN sammanslagen myndighet är av största vikt och nödvändigt för fortsatt utveckling av den gemensamma infrastrukturen.

Frågor om texten besvaras av Lotta Nordström, tfn 08-452 73 97, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Nationell digital infrastruktur för hälso- och sjukvård

Regeringen föreslår att 262 miljoner kronor avsätts år 2026 till att etablera en nationell digital infrastruktur för hälso- och sjukvården. Åren efter föreslås avsättas 369 miljoner kronor (2027) respektive 323 miljoner kronor (2028). Syftet med satsningen är förbättrad informationsdelning och minskad dubbelrapportering samt möjligheter till effektivisering, bättre kvalitet i vården och bättre samarbete mellan regioner och kommuner. Regeringens avsatta medel ska även användas för ökad automatisering av hälsodatainsamling samt implementering av förordningen om det europeiska hälsodataområdet (EHDS).

SKR är positiv till satsningen, men betonar att staten bör involvera regioner och kommuner ordentligt, och inte duplicera arbete som redan gjorts. SKR menar att statliga förslag (bl.a. färdplan, standarder, ansvar för interoperabilitet) behöver vara trovärdiga och realistiskt finansierade. Regeringens avsatta medlen är tänkt att främst täcka kostnader på den nationella/statliga sidan, men kommer vara otillräckliga för att täcka behovet för hela systemet över tid. Regioner och kommuner kommer behöva göra egna investeringar för att ansluta sina system, uppgradera lokala lösningar och utbilda personal. SKR har tidigare pekat på en 10-punktslista för vad en nationell digital infrastruktur bör omfatta, och betonar att insatser måste göras i samverkan mellan staten, regioner och kommuner.

Frågor om texten besvaras av Karina Tellinger, tfn 070-609 49 19, Avdelningen för vård och omsorg.

AI och avancerad digitalisering

Inom AI-området lägger regeringen främst fram förslag som riktar sig mot innovations- och forskningsområdet motsvarande 546 miljoner kronor. Tidigare har regeringen avsatt 5 miljoner kronor för utredning kring inrättande av en AI-verkstad, där uppdraget ligger på Skatteverket och Försäkringskassan. Från 2027 aviseras att Skatteverkets anslag utökas med 100 miljoner kronor årligen fram till 2030 för verkstaden.

SKR delar regeringens syn på att AI är en väsentlig del av den nationella strategiska riktningen. De medel som avsätts för AI riktar sig direkt till staten, forskningsaktörer och deltagande i EU-program, med målet att öka tillämpningen av AI i hela den offentliga sektorn. SKR arbetar med såväl berörda myndigheter som med kommuner och regioner för att skapa så goda förutsättningar som möjligt att regeringens satsning ska skapa så mycket värde som möjligt i kommuner och regioner.

Frågor om texten besvaras av Torbjörn Karlsson, tfn 08-452 70 70, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Civilt försvar, beredskap

Decentraliserad försörjningsberedskap

Regeringen kommer att återkomma i frågan om i vilken utsträckning och hur kommuner och regioner ska kunna ta del av de 1 miljard kronor som ska användas till investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap.

Det är nödvändigt att merparten av regeringens satsningar går direkt till kommuner och regioner. Att upprätthålla samhällsviktiga funktioner trots allvarliga störningar måste hanteras där verksamheterna finns: lokalt och regionalt. Idag fastnar en för stor del av pengarna från regeringens ökade

satsning inom statliga myndigheter. Medlen behövs till konkret verksamhet lokalt och regionalt.

Frågor om texten besvaras av Karin Peedu, tfn 08-452 78 18, Avdelningen för juridik.

Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig

För genomförande av förslag i betänkandet om Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65) aviseras 219 miljoner kronor (och 271 miljoner kronor omfördelas för ändamålet).

Anslagen aviserades i budgetpropositionen för 2025, men har varit parkerade under året. Medlen kommer fördelas/användas under 2026. Det är nödvändigt att merparten av regeringens satsningar går direkt till kommuner och regioner. Att upprätthålla samhällsviktiga funktioner trots allvarliga störningar måste hanteras där verksamheterna finns. Idag fastnar en för stor del av pengarna från regeringens ökade satsning inom statliga myndigheter. Medlen behövs till konkret verksamhet lokalt och regionalt.

Frågor om texten besvaras av Michaela Stenman, tfn 08-452 72 63, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Civilt försvar hälso- och sjukvård

NAT-tester

Regeringen tillför 160 miljoner kronor årligen från och med 2026 för nationellt införande av NAT-tester.

SKR har efterfrågat tydlighet kring finansiering till regionerna för att införa NAT-tester, och välkomnar att regeringen avsätter medel för detta. Formerna för hur regionerna ska kompenseras för sina kostnader återstår att klargöras.

Frågor om texten besvaras av Anna Backlund tfn 072-999 42 61, Avdelningen för vård och omsorg.

Lagerhållningsskyldighet sjukvårdsprodukter

För regionerna avsätter regeringen medel till lagerhållningsskyldighet, dvs läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning, livsmedel med medicinskt syfte med mera. För regionerna avsätts 557 miljoner kronor 2026. Från och med 2027 avsätts 721 miljoner kronor via de generella statsbidragen.

För kommunerna avsätter regeringen engångsvis 72 miljoner kronor 2026 för medel för lagerhållning av sjukvårdsprodukter i kommunerna. Från och

med 2027 tillförs kommunerna 13 miljoner kronor via det generella statsbidraget.

Det är positivt att regeringen avsätter medel till lagerhållningsskyldighet för 2026 och fortsättningsvis för både regioner och kommuner. SKR:s bedömning är dock att nivån är låg i förhållande till förväntade kostnader. Driftkostnader för en månads lagerhållning för sjukvårdsprodukter i regionerna är betydligt högre än aviserad summa för regionerna. För kommunerna är kostnaderna än mer svårbedömda och beror på hur dimensioneringen av lagerhållningsskyldigheten kommer att utvecklas men aviserade medel bedöms inte motsvara behoven.

Uppbyggnaden av lagerhållningsskyldigheten är ett långsiktigt arbete och behöver göras i rimlig takt och på ett resurseffektivt sätt vilket behöver återspeglas i de föreskrifter som regeringen kommer att besluta om 2026 där dimensionering och tidplan förväntas klargöras.

Frågor om texten besvaras av Susanna Eklund, tfn 08-452 75 23 (generellt, läkemedel), och Sofia Medin, tfn 08- 452 79 40 (medicinteknik), Avdelningen för vård och omsorg.

Öka tillgången och driftsäkerheten i hälso- och sjukvården

Anslaget ökas med 500 miljoner kronor 2026 för att bland annat öka driftsäkerheten i hälso- och sjukvården och för kompetenshöjande utbildningar och övningar. För 2027 beräknas 750 miljoner kronor och från 2028 beräknas 1 miljard kronor per år för ändamålet.

SKR konstaterar att uppbyggnaden av det civila försvaret inom hälso- och sjukvården behöver långsiktiga planeringsförutsättningar och en ökad och stabil finansiering. Aviserade satsningar är välkomna men det behöver tydliggöras hur medlen är tänkta att nå hälso- och sjukvården.

Frågor om texten besvaras av Susanna Eklund, tfn 08-452 75 23, Avdelningen för vård och omsorg.

Miljö, klimat och energi

Investeringsstöd klimat och energi

Klimatinvesteringar föreslås öka med 1,5 miljarder kronor för 2026, till 4,5 miljarder kronor. Syftet är att möjliggöra ytterligare klimatinvesteringar på lokal och regional nivå i hela Sverige, samt stöd till installation av laddinfrastruktur för elfordon. Bidraget till Industriklivet minskas samtidigt till 653 miljoner kronor för 2026 och 2027, att jämföra med cirka 1,5 miljarder kronor per år 2024 och 2025, bortsett från en omdisponering från Klimatklivet till Industriklivet under 2025.

Kraftlyftet ska vara på plats 2026 med stöd till insatser som stärker elsystemet på kort sikt. Utöver ett investeringsstöd på 30 procent omfattas

informations- och kompetenshöjande insatser från aktörer som kan bidra till att stärka förmågan och minska sårbarheten i de regionala energisystemen. Nivån föreslås till 250 miljoner kronor 2026, 750 miljoner kronor 2027 och 1 miljard kronor 2028.

Klimatanpassningsåtgärder får en oförändrad anslagsnivå på 89,5 miljoner kronor.

Incitament till kommunerna för vindkraft – regeringen har tidigare beräknat att avsätta 370 miljoner kronor 2026 för att ge kommuner incitament att tillstyrka ny vindkraft och kompensera de som redan har sådan. Medlen motsvarar ungefär vindkraftens fastighetsskatt och ökar till 400 miljoner kronor per år från och med 2027. Stödet baseras på installerad vindkraftseffekt, men är ännu ej beräknat per kommun för 2026, eftersom utformningen är under beredning.

Elstöd till kommuner och regioner med naturbruk har avsatts med 137 miljoner kronor 2026 för att ersätta kommuner som inte fick fullt elstöd 2023 för att de klassades som jordbruksfastigheter.

SKR är positiva till fortsatt stöd för att stimulera klimatinvesteringar i hela Sverige. Kommuner och regioner kan komma ifråga för Klimatklivet och det nya Kraftlyftet. Långsiktiga förutsättningar och effektiva stödprocesser behövs för att stöden ska bli verkningsfulla.

Frågor om texten besvaras av Ida Nelson, tfn 08- 452 71 74, och Andreas Hagnell, tfn 08-452 7866, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Infrastruktur

Ökat stöd avseende regionala flygplatser

Regeringen föreslår att driftstödet till de regionala flygplatserna ökas med 318 miljoner kronor, från dagens 210 miljoner till totalt 528 miljoner kronor, detta för att långsiktigt säkerställa att viktig flyginfrastruktur och samhällsviktig verksamhet fungerar. Utöver detta föreslås en höjning av ersättningen till beredskapsflygplatserna med 33 miljoner kronor, från 70 till 103 miljoner kronor per år för att säkerställa full kostnadstäckning för den jourberedskap som dessa flygplatser upprätthåller.

Detta är den största statliga satsningen på det regionala flygplatssystemet någonsin och kommer innebära att de regionala flygplatsernas ägare kan få upp till 75 procent i kostnadstäckning istället för dagens ca 27 procent. Under de senaste tio åren har SKR tydligt drivit frågan om att staten behöver ta ett större ansvar för de regionala flygplatserna. Flygplatserna är avgörande för att säkerställa tillgänglighet i hela landet och för att upprätthålla beredskap för samhällsviktiga transporter av både människor och gods. Ett fungerande flygplatssystem i hela landet är dessutom en

nödvändighet utifrån det rådande säkerhetspolitiska läget och Sveriges medlemskap i Nato.

Frågor om texten besvaras av Ulrika Nordenfjäll, 08-452 71 42, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Livsmedel

Stärkt kontroll av livsmedelsfusk och satsningar på mer likvärdig kontroll

Kommunerna har haft ett svårt och kostnadskrävande uppdrag i planerad kontroll av livsmedelsfusk. Likväl pågår ett arbete med att reformera kontrollkedjan inom livsmedel. En utredning har lagt fram ett betänkande med förslag på ett förstatligande av livsmedelskontrollen där Livsmedelsverket föreslås få huvuduppgift att genomföra kontroll. Med anledning av reformarbetet föreslås ökade medel till Livsmedelsverket på 43 miljoner kronor för 2026. För 2027 och 2028 beräknas anslaget ökas med 66 miljoner respektive 88 miljoner kronor. För arbetet med livsmedelsfusk ges förslag på ökat anslag med 35 miljoner kronor 2026 följt av 60 miljoner kronor från och med 2027.

Observera att reformen i livsmedelskedjan inte är beslutad. Anslagna medel behövs för att över huvud taget kunna lägga fram en proposition i det fall regeringen vill gå vidare med betänkandets förslag om ett förstatligande av livsmedelskontrollen och arbetet med kontroll av livsmedelsfusk.

Frågor om texten besvaras av Oskar Wikstrand, tfn 08-452 73 44, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för ekonomi och styrning

Joanna Hägg

Erik Törnblom